

سرمایه تان را در استخر پرورش ماهی شناور کنید

۱۳۹۷/۰۳/۲۲ - ۱۳:۴۶

پرورش ماهی کسب و کاری است که حداقل برای شروع به 200 میلیون تومان سرمایه احتیاج دارد.

در میان ماهیان سردابی قزل آلا یکی از پرطرفدارترین گونه ها بین مصرف کنندگان و تولیدکنندگان است. در حال حاضر تقریباً در اکثر استان های کشور مزارع پرورش ماهی قزل آلا وجود دارد، البته استان های مازندران، چهارمحال و بختیاری، لرستان و فارس به لحاظ تولید در جایگاه اول تا پنجم قرار دارند. شاید در نگاه اول با دیدن یک مزرعه پرورش ماهی ذوق زده شوید و به خصوص در هنگام غذا دادن از بالا و پایین پریدن ماهی ها لذت ببرید و دلتان بخواهد که یک مزرعه پرورش ماهی قزل آلا راه اندازی کنید ولی باید بدانید که کار به این سادگی ها هم که فکر می کنید نیست و مشکلات خاص خود را دارد. در گزارش امروز به جوانب مختلف سرمایه گذاری و راه اندازی یک مزرعه پرورش ماهی قزل آلا می پردازیم که در ادامه می خوانید...

شروع سرمایه گذاری و امکانات لازم

برای سرمایه گذاری در احداث و راه اندازی یک مزرعه پرورش ماهی مهم ترین مسئله مکان یابی است؛ مکان یابی مناسب هم به لحاظ دسترسی به منابع آبی مناسب جهت تولید و هم به لحاظ موقعیت مکانی و میزان دسترسی به بازار فروش. در واقع مکان یابی دقیق و اصولی نه تنها در بهبود شرایط فروش و سود آوری به شما کمک خواهد کرد بلکه به لحاظ دسترسی به منابع آبی کافی و مناسب می تواند دوره پرورش ماهی و فرآیند تولید را کوتاه تر کند.

بهترین منابع آبی برای پرورش ماهیان سردابی استفاده از آب چشمه های طبیعی با محدوده دمایی 14 تا 17 درجه سانتیگراد است و دمای زیر 10 و بالای 20 درجه سانتیگراد برای پرورش ماهی قزل آلا نامطلوب است چون در این بازه های دمایی میزان رشد ماهی بسیار پایین می آید و راندمان تولیدی مزرعه از حالت مطلوب خارج خواهد شد البته در پرورش ماهی قزل آلا از روان آب های سطحی مانند رودخانه ها و نهر های بزرگ و همچنین در مواردی از آب چاه نیز استفاده می شود.

مسئله بعدی یافتن زمینی به مساحت حداقل 2000 متر مربع در محدوده مورد نظر است. گفتنی است که در صورت داشتن طرح توجیهی مناسب و سرمایه لازم (30 درصد آورده شخص) برخی زمین های بایر و بلا استفاده یا زمین های سنگلاخی و صخره ای توسط سازمان جنگل ها و مراتع به افراد متقاضی واگذار می شود.

به گفته کارشناسان امر راه اندازی یک مزرعه پرورش ماهی با ظرفیت تولید زیر 20 تن در سال، توجیه اقتصادی ندارد؛ بنابراین برای شروع باید کار را با این حجم تولید در نظر بگیرید که برای راه اندازی آن لا اقل به سرمایه ای بالغ بر 200 میلیون تومان احتیاج دارید، البته این مبلغ منهای هزینه های خرید زمین است.

هزینه ها شامل ساختمان اداری، انبار آذوقه، اتاقک نگهبانی، ساخت استخرها و کانال های ورودی و خروجی آب به مزرعه و نصب تجهیزات فنی مزرعه است، بنابراین از این مبلغ 70 تا 80 میلیون تومان برای احداث ساختمان اداری، انبار غذا و انبار لوازم و تجهیزات استفاده می شود (معمولا در مزارع پرورش ماهی به جای احداث ساختمان های مجزا از یک ساختمان دو طبقه که طبقه زیرین شامل انبار غذا و تجهیزات و طبقه دوم هم ساختمان اداری و دفتر فروش و یک اتاق استراحت است استفاده می شود).

ساخت اتاقک نگهبانی هم هزینه آنچنانی برایتان ندارد و کمتر از پنج میلیون تومان تمام می شود. مهم ترین قسمت کار ساخت و طراحی استخر هاست که معمولا در مزارع به صورت متداول از سه نوع استخر استفاده می شود؛ استخر های 10x1 برای نگهداری بچه ماهی های یک تا سه گرمی، استخر های 5/2 x 20 برای نگهداری ماهیان پیش پرواری و استخرهای 3x30 متر برای نگهداری ماهیان پرواری.

امروزه در اکثر مزارع پرورش ماهی از روش های تولید لایه ای استفاده می شود به این ترتیب که پس از هر مرحله از تولید و رشد مرحله غربال گری صورت می گیرد و به این ترتیب ماهی ها با اندازه ها و وزن های یکسان در استخر های مجزا نگهداری می شوند و به همین ترتیب کار ادامه می یابد. به این ترتیب تقریبا در تمام طول سال ماهی آماده فروش در مزرعه

موجود است لذا مزرعه دار می تواند مشتریان خود را در تمام طول سال راضی نگه دارد. فضای کلی که برای استخر در نظر گرفته می شود بین 800 تا 1000 متر مربع است که یک فضای مفید 500 تا 700 متری را در اختیار شما قرار می دهد.

عمق استخر ها برای پرورش ماهیان پروراری معمولا بین 1/80 تا 2/40 متر است و در حالت متداول دو متر و 20 سانتیمتر است که از این میزان دو متر آن آبگیری می شود. در هر متر مربع بین 40 تا 60 ماهی می توان پرورش داد بنابراین حدود 20 استخر در ابعاد 3x30 لازم است که مبلغی حدود 50 تا 70 میلیون هم باید برای ساخت استخر ها کنار بگذارید. به ازای هر استخر یک پمپ هوادهی نیاز است که سر جمع هزینه ای حدود 15 تا 20 میلیون تومان روی دستتان می گذارد. علاوه بر این، حدود پنج تا هفت میلیون تومان هم باید برای پمپ های برگشتی و تجهیزات آن هزینه کنید که برای استفاده در مواقع اضطراری یا در صورت کمبود منابع آبی به کارتان می آید. در نهایت مزرعه ای در این سطح را با سه نیروی کار می توانید اداره کنید.

در رابطه با دریافت مجوز ها باید با ارائه طرح توجیهی به اداره شیلات منطقه ای که در آن زندگی می کنید مراجعه کنید. پس از بررسی کارشناسی، موافقت اصولی طرح شما صادر می شود. در ادامه استعلام های مورد نظر از ادارات محیط زیست، بهداشت، دامپزشکی، منابع طبیعی و غیره گرفته می شود تا در نهایت مجوز کارتان صادر شود.

فرآیند تولید و میزان سود آوری

شروع تولید از خرید بچه ماهی های یک تا سه گرمی آغاز می شود، البته در برخی مزارع از بچه ماهی های پنج تا 140 گرمی متغیر است. قیمت هر بچه ماهی یک گرمی در بازار حدود 160 تومان است و پس از آن تا پنج گرم به ازای هر گرم 15 تومان بر قیمت آن افزوده می شود. از پنج گرم تا 10 به ازای هر گرم 10 تومان و تا 20 گرم به ازای هر گرم هفت تومان قیمت بچه ماهی ها افزایش می یابد و از 20 گرم به بعد به صورت کیلویی خرید و فروش می شود.

در گام اول به حدود 40 تا 60 هزار بچه ماهی نیاز دارید که بین 10 تا 15 میلیون برایتان آب می خورد. طول دوره تولید شش تا هشت ماه است و طی این مدت برای تولید هر کیلو گرم ماهی آماده فروش 1/4 کیلو گرم غذا مصرف می شود که در حال حاضر بین 4800 تا 7000 تومان در بازار قیمت دارد بنابراین برای کل تولید در یک سال حدود 28 تن غذا مصرف خواهد شد که چیزی قریب به 130 تا 180 میلیون تومان باید برای این کار هزینه کنید البته پس از پایان دوره اول تولید چون فروش تقریبا به روز خواهد شد برای تامین این

مبلغ مشکلی نخواهید داشت. اگر با همان فرض اول مسئله را حل کنیم و 20 تن تولید سالانه مدنظر قرار گیرد در این صورت با توجه به قیمت هر کیلو گرم ماهی قزل آلا در بازار (15000 تومان به ازای هر کیلو گرم) در نهایت کل فروش شما تقریباً معادل 300 میلیون تومان خواهد شد که با کسر هزینه ها 20 تا 25 درصد سود خالص برایتان به ارمغان می آورد و ظرف مدت پنج تا هفت سال سرمایه شما بازگشت خواهد کرد.

مکان یابی کارشناسانه شرط موفقیت در کار

در هر فعالیت تولیدی، بازار مهم ترین بخش کار است بنابراین شناخت شرایط بازار و عوامل موثر بر آن بسیار در کار تولید کمک کننده است. امیر سعید ویلکی، کارشناس مسئول و مشاور معاونت توسعه آبرزی پروری شیلات ایران در رابطه با شرایط بازار ماهی قزل آلا در گفت وگو با «فرصت امروز» گفت: در حال حاضر به دلیل اینکه آبزیان از جمله گوشت های بدون ضرر شناخته می شوند و از لحاظ ارزش غذایی در جایگاه مناسبی قرار دارند در دنیا طرفداران زیادی پیدا کرده اند و سرانه مصرف این نوع گوشت روز به روز رو به افزایش است. در ایران هم به همین ترتیب است بنابراین بازار به لحاظ تقاضا شرایط بسیار مناسبی دارد اما با این وجود مهم ترین عامل در رونق یک مزرعه و فروش بیشتر مکان یابی دقیق و اصولی است که باید با نظرات کارشناسی انجام گیرد.

وی در ادامه افزود: تجربه نشان داده که در مکان های پر تردد و توریستی فروش بسیار بالاتر است و عرضه ماهی به صورت مستقیم انجام می شود که این کار دو مزیت عمده دارد؛ اول اینکه دست واسطه ها کوتاه می شود و درآمد بیشتری نصیب تولید کننده خواهد شد و مزیت دیگر این است که مصرف کنندگان ماهی تازه خریداری می کنند و از تازگی و سلامت محصول مطمئن خواهند شد.

ویلکی در رابطه با تهدید های این فعالیت تولیدی، ریسک پذیری بالا را یکی از معایب این کار برشمرد و اظهار کرد: به دلیل اینکه اکثر مزارع پرورش ماهی قزل آلا در مسیر رودخانه ها و نهر ها واقع شده اند تا بتوانند از آب این رودخانه ها استفاده کنند همواره در معرض خطر وقوع سیلاب های ناگهانی قرار دارند که باعث از بین رفتن سرمایه مزرعه دار می شود. از سوی دیگر بیماری ها نیز یک تهدید بزرگ برای سرمایه گذاران به حساب می آید.

با تجربه و دانش وارد شوید

محمد رضا شاه مرادی یکی از پرورش دهندگان و تولید کنندگان ماهی قزل آلا در شمال کشور نخستین شرط ورود به این کار را داشتن تجربه و دانش مناسب عنوان کرد و افزود: اگر کسی سرمایه کافی برای ورود به این حوزه داشته باشد تنها زمانی به او پیشنهاد سرمایه گذاری در این فعالیت را می دهیم که از دانش و تجربه کافی برخوردار باشد یا از وجود کارشناسان استفاده کند. وی با اشاره به نبود فرهنگ غذایی سالم و مناسب در جامعه عنوان کرد: فرهنگ مصرف آبریان در ایران هنوز جا نیفتاده و سرانه مصرف ما نسبت به خیلی از کشورها پایین تر است لذا اگر این فرهنگ جا بیفتد که مردم از ماهی و آبریان در رژیم غذایی خود بیشتر استفاده کنند در نهایت به نفع کل جامعه تمام خواهد شد.

ویلیکی نیز در توصیه به سرمایه گذاران عنوان کرد: بهتر است فارغ التحصیلان رشته هایی نظیر شیلات در این حوزه سرمایه گذاری کنند اما مشکلی که الان در جامعه ما وجود دارد این است که خیل فارغ التحصیلان به دلیل نداشتن سرمایه کافی امکان راه اندازی یک کسب و کار را ندارند و افرادی که سرمایه مناسبی در اختیار دارند از دانش علمی لازم بی بهره اند و به نظر می رسد برقراری ارتباط بین این دو گروه در شرایط فعلی دشوار است بنابراین می توان گفت که سرمایه و دانش لازم و ملزوم یکدیگرند.

کلیه حقوق متعلق به شبکه خبری صنایع غذایی ایران می باشد.